

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

PROVINCIAL
LIBRARY
MANITOBA

ПРОЛІТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса: The Provincial Library
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada.

Address:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

PIK IX.

4. 74 (970).

ВІСНОК, 21. ЧЕРВНЯ 1927.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, JUNE 21st, 1927.

No. 74 (970).

VOL. IX.

ПРИВІТ КОМІНТЕРНА 5-ІЙ КОНВЕНЦІЇ КОМПАРТІЇ КАНАДИ.

Комінтерн сподіється, що канадійська партія поведе боротьбу проти небезпеки війни, а також в обороні китайської революції та Рад. Союзу.

ТОРОНТО, 17. червня. — Сьогодні розпочалася тут п'ята річна конвенція Комуністичної Партії Канади при участі около 75 делегатів з різних сторін Канади.

Привітна депеша від Комуністичного Інтернаціоналу звучить так:

"Комінтерн вітає п'яту конвенцію Комуністичної Партії Канади. Теперішня світова ситуація кладе натиск на вагу збудування масової солідної партії канадійських робітників. Комінтерн є впевнений, що канадійська Комуністична Партія поведе безпощадну боротьбу

проти воєнної небезпеки і в обороні китайської революції та в обороні Радянського Союзу."

ВЛАДА НЕ ВПУСТИЛА ДІТЕЙ ДО С.Р.С.Р.

ЛОНДОН, 14. червня. — Бритійське міністерство закордонних справ відмовилося дати паспорти для шестеро дітей, що мали поїхати на два тижні в гостину до Радянського Союзу.

Всі діти є дітьми робітників і деякі з них дітьми майнерів. Вони мали відплисти до Радянського Союзу вчора ввечері.

КИТАЙСЬКА РЕАКЦІЯ ОБ'ЄДНУЄТЬСЯ ПЕРЕД НАЦІОНАЛІСТАМИ.

Ген. Чан Цо-Лін буде повним політичним і військовим диктатором. — Переговори з Чан Кай-Ші розбилися.

ПЕКИН, 18. червня. — Вся китайська реакція об'єднується для оборони перед наступом націоналістів. Так звані союз північних армій зрештовано в той спосіб, що генерал Чан Цо-Лін став повним політичним і військовим диктатором.

Всі інші північні генерали одружилися, який має усунути провінційальні різниці між шанунським, чілійським і манджурським військом.

Рівночасно оповіщено, що розбилися мирові переговори, що велися між Чан Цо-Ліном, Чан Кай-Ші і Ен Сі-Шеном, губернатором провінції Шансі.

Північні закидають націоналістам, що вони не виказали достатньої "широти".

Чан Цо-Лін прийняв диктатуру над союзом північних армій і він буде командантом армії й флоту, а також буде безпосередньо відповідальний за цивільний уряд, який є тепер у процесі формування.

Бувший міністер фінансів Пан Фу буде прем'єром нового уряду.

Др. Велінгтон Ку, який від певного часу сповняв обов'язки прем'єра пекінського уряду, вже перестав урядувати і виїхав до своєї вілі в горах на захід від Пекіну.

В ХАРКОВІ РОЗСТРІЛЯНО ДВОХ ПОЛЬСЬКИХ ШПИГУНІВ.

Кніпінський і Вожбовіч були вислані польською охронею, щоб убити трох найвищих урядників України.

МОСКВА, 18. червня. — У Харкові страчено двох польських шпигунів, Андрія Кніпінського й Тадеуша Вожбовіча, які були вислані польською військовою охронею убити трох найвищих урядників Радянської України.

Шпигуни були арештовані державною поліцією поліцією й їх поставлено перед найвищим судом у Харкові, який засудив їх на смерть.

Третій шпигун, на імя Мельник, також був арештований.

ПОЛІЦІЯ АРЕШТУВАЛА УБІЙНИКА.

В містечку Кидерні, на південний захід від Вінніпегу, зловлено минулого тижня злочинця, що задушив жінку й 14-літню дівчинку у Вінніпегу. Його привезено до Вінніпегу й уміщено у в'язницю на поліційній станції. Називається він Вирджі Вилсон або Іра Нелсон. Поліція уважає, що це той сам чоловік, що поповнив подібні морди в Злуч. Державах. З того, як злочинець по-

ДОН ВПУЩЕНИЙ ЗА БЕЙЛОМ В СУМІ \$1,000.

Американський "Дейлі Воркер" повідомляє, що його редактор Вільям Ф. Дон, який був засуджений на 30 днів в'язниці за поміщення вірша "Америка", зівстав випущений з в'язниці за бейлом в сумі \$1,000. Проти присуду є внесені відклики до вищого суду.

ДР. ВОЛОДИМИР БАЧИНСЬКИЙ ПОПОВНИВ САМОВБИВСТВО.

Дня 23. травня розійшлася по Львові вістка, що др. Володимир Бачинський, провідник польонофільської течії галицьких націоналістів, поповнив самоубийство. Для кожного ця вістка не була неможливою. Бачинський за останні часи почав голосити якраз протин своєму попередньому становищу. Кажуть, що наробив дурниць, признався, що був денунціантом, що зинчив себе в очад цілої суспільности. Одноразом попов він у страшну матеріальну скруту. Опустили його навіть ті приятелі, що до недавна були духовими батьками його злочинних виступів, що фінансували його імпреси. Останньою його надією було товариство для емі-

П'ять держав рішили вислати осторогу до С.Р.С.Р.

ЗВЕРНУТЬСЯ З ПОДИНОКА ДО РАДЯНСЬКОГО УРЯДУ В СПРАВІ ЕКЗЕКУШІ КОНТРРЕВОЛЮЦІОНЕРІВ У РАДЯНСЬКОМУ СОЮЗІ.

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 18-го червня. — Речник німецької делегації до ради Ліги Націй, яка відбуває тут свою сесію, заявив вчора, що Велика Британія, Франція, Німеччина, Бельгія й Італія рішили:

- 1) Звернутися з поодиноків в притягальний спосіб до радянського й польського урядів, щоб вони не робили нічого, що загрожувало би мирові їх власних країн.
- 2) Що держави повинні звернутися з поодиноків до радянського уряду в справі екзекуції контрреволюціонерів у Радянському Союзі і вказати йому, що ці екзекуції викликають недобре вражіння за кордоном.
- 3) Порадити Югославії та Албанії, щоб вони зайняли примириське становище й поприятельськи полагали інцидент з арештуванням урядовця югославської легатії в

Албанії, що привело до зірвання дипломатичних зносин. Повищі рішення внесли держави, що підписали Льонкарський договір, і вони кажуть, що зробили це для задержання мира в Європі в теперішній бурливій ситуації.

НІМЕЦЬКА ПРЕСА СУПРОТИ РАД. СОЮЗА.

БЕРЛІН, 16. червня. — Вся німецька преса без огляду на її партійність згідно підносить, що було-б катастрофою для Німеччини, як-би вона далася втягнути в якунебудь протирадянську акцію. Вона пригадує ті нещасливі дні з початку світової війни та те нещастя, яке спало на Німеччину з приводу цієї війни. Німеччина не може ніяким чином стати на ворожому становищі супроти Радянського Союзу.

ІНДУСТРІАЛІСТИ БРИТАНІЇ ЗА УДІЛЕННЯМ КРЕДИТУ С.Р.С.Р.

Бритійські фабриканти не мають любови до Рад. Союзу, але вони потребують ринків для своїх товарів.

БЕРЛІН, 15. червня. — Гостро діткнені бойкотом, який наложив Радянський Союз на британські товари після зірвання англо-радянських зносин, а також побоюючися, що інші країни використають це зірвання для себе, британські індустріалісти старуються об'єднати німецькі, французькі і британські торговельні інтереси длатого, щоб дати кредит Радянському Союзу.

Побачивши, що Німеччина й інші країни захоплюють торговлю з Радянським Союзом, яка перше була в руках Англії, британські індустріалісти говорять тепер дуже лагідно про Радянський Союз.

Англіїські фабриканти не мають любови до робітничо-селянського уряду Радянського Союзу таксамо, як і банкири, але вони потребують радянських ринків для своїх товарів.

Звідомлення з Лондону доносять про застій у британській індустрії. Залізна і сталевая індустрія були прицеволені зменшити своє виробництво, а в огляди для текстильної індустрії також не є рожеві.

Конференція британських і німецьких індустріалістів, що розпочалася в Берліні, зістала перенесена до маетку Дуйсберга, президента німецького хемікального тресту в Надренії.

П. Дж. Геннон, провідник Бритійської Індустріальної Федерації, зложив на конференції таку заяву:

"Ніхто в Англії не вбачає війни ані ніякої небезпеки війни від убивства у Варшаві. Я не сумніваюся, що Росія виповнить свої біжучі зобовязання, і не вірю, що економічні зносини будуть закінчені".

С. А. Теннер, бунний робітничий посол, був номінований Незалежною Партією Праці, а пізніше його кандидатуру ендорсовано на конвенції сторонишників Брекена, так що уряд має разом 47 кандидатів.

ГУБЕРНАТОР ЗНОВУ ПЕРЕГЛЯДАЄ СПРАВУ.

БОСТОН, Мас., 15. червня. — Губернатор Фулер відновив своє приватне переслухання в зв'язку зі справою Сакка й Ванзеті. Він планує переговорити з 11 живучими членами лави присяжних, що признала Ванзеті винним за "грабжі" ще перед розправою, яка закінчилася засудженням Сакка й Ванзеті на кару смерті за мниме убивство.

Сподіється, що Джан Вільямс, свідок оборони на останній розправі, також буде покликаний перед губернатором.

ПАРЛЯМЕНТ ЮГОСЛАВІ РОЗВ'ЯЗАНИЙ.

БІЛГОРОД, Югославія, 17. червня. — Король Александер розв'язав теперішній парламент і назначив нові вибори на день 11. вересня. Парлямент розв'язано з причини внутрішньої боротьби в рядах радикальної партії, яка контролює уряд. Радикальна партія, на якій опирався старий Пашіч, розбита тепер на три групи. На чолі одної з них стоїть теперішній прем'єр Юкиєвич, який є за притягненням до уряду меншостей, себто Хорватів і Словінців. За прем'єром стоїть король. І через те, що більшість групи є проти меншостей, король розв'язав парламент.

При нових виборах надіється побіди група прем'єра. Партія Пашіча буде правдоподібно зліквідована.

УЧИТЕЛІ ФРАНЦІЇ РІШИЛИ ВИЙТИ НА СТРАЙК.

ПАРИЖ, 16. червня. — З огляду на те, що прем'єр Пуанкаре не згодився піднести платню учителям, ці останні рішили вийти на страйк. А вибрани до цього дуже догідну пору, бо рішили з кінцем року не переводити приписаних кінецьвих іспитів. В той спосіб тисячі учасників не зможуть перейти на університет та інші високі школи.

НОМІНОВАНО 151 КАНДИДАТІВ НА 55 ПОСОЛЬСЬКИХ МІСЦЬ.

В цілій Манітобі є 46 урядових кандидатів, 41 консервативних, 38 ліберальних, 10 Незалежної Партії Праці, 1 комуністичний, 1 фарм.-роб. і 14 незалежних.

Минулої суботи відбулися в Манітобі офіційні номінації кандидатів на послів до провінційального парламенту. Разом номіновано 151 кандидатів на 55 посольських місць.

Урядова партія, себто прогресивна або фармерська, має найбільше кандидатів, бо аж 46. Слідуючою є консервативна партія, яка має 41 кандидата. Далі йде ліберальна партія з 38 кандидатами.

С. А. Теннер, бунний робітничий посол, був номінований Незалежною Партією Праці, а пізніше його кандидатуру ендорсовано на конвенції сторонишників Брекена, так що уряд має разом 47 кандидатів.

КОСГРЕЙВ НЕ БУДЕ ФОРМУВАТИ НОВОГО УРЯДУ ІРЛЯНДІЇ.

Остаточний вислід виборів показує, що урядова партія буде мати лише 45 послів, не вчисляючи спікера.

ДУБЛІН, Ірляндія, 17. червня. — Вільям Т. Косгрейв, президент виконавчої ради Ірляндської Вільної Держави, видав вчора заяву, в якій каже, що не має наміру формувати нового уряду на тій підставі, що його партія буде в меншості в новому парламенті.

Остаточний вислід виборів виказує, що урядова партія буде мати 45 послів, не вчисляючи спікера.

ЛОНДОН, 17. червня. — Партія Косгрейва буде мати в новому парламенті 46 місць, а в старому мала 60. Республіканці будуть мати 50 місць, а в

НА БАЛКАНИ РЕКРУТУЮТЬ АРМІЮ ПРОТИ РАД. СОЮЗА.

ВІДЕНЬ, 15. червня. — До угорського уряду напливають протести проти рекрутування на Балкані армії з 40,000 людей, позірно для праці на ріллі, а в дійности для військової служби й нового наступу на Радянський Союз.

Такі закличення підтверджує той факт, що російський контрреволюційний генерал Врангель робив недавно перегляд своїх білогвардійців у

МУССОЛІНІ ХОЧЕ ПРИЛУЧИТИ ДАЛЬМАЦІЮ ДО ІТАЛІЇ.

Лондонські газети повідомляють з Дальмації, що Муссоліні хоче забрати ту країну від Югославії і прилучити до Італії. Сталося-б це в той спосіб, що в Дальмації вибухла-б "революція", на чолі якої мав би стати звисний італійський письменник Д'Аннунціо. В час замішання до Дальмації вмишували-б італійські добровольці, заняли-б країну і про-

з них 6 у Вінніпегу. Решта три кандидати є в Асінібої, Брендоні і Ст. Боніфес.

Є також 14 незалежних кандидатів, один комуніст у Вінніпегу й один фармерсько-робітничий кандидат у Ст. Клементе.

У Вінніпегу, на 10 посольських місць, є 25 кандидатів. Ліберали й Незалежна Партія Праці мають по 6 кандидатів, консерватисти мають 5, а уряд 4. Крім них є один комуністичний кандидат і трох незалежних.

Комуністичним кандидатом у Вінніпегу є тов. Яків Пенер. Кандидатами Незалежної Партії Праці у Вінніпегу є Джан Квін, С. Дж. Фармер, В. Айвенс, Р. Дорвард, В. А. Джеймс і С. Картрайт.

старому парламенті мали 47. Косгрейв втратив таким чином 14 місць, однаке республіканці здобули лише три місця.

Натомість робітники здобули вісім місць, національна ліга здобула шість, незалежні одне місце, а фармері втратили два місця і мали партії два.

Група звана народною партією перестала існувати.

Фармерська ліга, національна ліга й незалежні є всі за здухою з Британією, але вони є противниками партії Косгрейва і критикують її.

Новий парламент збереться в четвер для вибору президента, якого затверджує король.

МАКЕДОНІЙ.

Кажуть, що рекрутування переводять агенти французького й угорського урядів у найбільшій тайні. Умовою контракту "праці" є це, що апліканти мусять надаватися до військової служби і згодитися задержати в тайні, куди він їздить.

Рільним робітникам пропонується великі суми грошей за трилітнє заняття.

ГОЛОСИЛИ, ЩО ЦЕЙ КРАЙ ПРИЛУЧУЄТЬСЯ ДО ІТАЛІЇ.

Очевидно, що Югославія не дивилася-б на те спокійно і почалася-б війна, яка готсва перемінитися у новий світовий пожар.

Для Муссоліні це однаке бай-душє: йому потрібні тріомфи за кордоном, щоб під їх тіньозом закрити нужду і терор внутрі краї.

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Fritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00
Telephone: 51 465

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

Газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у віторок, четвер і суботу.
Видав. Робітничо-Фермерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на р. м. вулиці Фрічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ТОВ. М. ПОПОВИЧ ПРО ПОЛОЖЕННЯ В РАДЯНСЬКОМУ СОЮЗІ.

З доповіді т. Поповича на масовому мітингу 13. червня в Укр. Роб. Домі у Вінніпегу.

III.

ИНДУСТРИАЛІЗАЦІЯ УКРАЇНИ.

В Москві т. Попович не має часу блище познайомитися з індустрією та з життям робітництва і з умовами праці. Зате до цієї галузі радянського будівництва він блище приглянувся на Україні, зокрема в Харкові і Дніпропетровську (бувний Катеринослав).

На Україні не тільки відбудовано старі фабрики та заводи, зруйновані Врангелем, Петлюрою, Махном, Німцями, Скоропадським, Пилсудським, але там тепер будуються нові великі фабрики й заводи.

Наприклад, в Харкові працює вже великий завод, що називається Серп і Молот, який виробляє трактори. Україна спрощує багато тракторів з Америки системи Фордсона і Кейса, але вони не дуже відповідні до української землі: один залегкий, а другий за-тяжкий. Тож-ж тепер Україна виробила собі модель власного трактора і виробляє їх у власних фабриках. Колись на Україні не було ані однієї тракторної фабрики, а тепер є вже кілька.

В Харкові є також великий паровозо-будівельний завод, що будує локомотиви. Цікавим є те, що ці заводи радянське робітництво відбудувало й устаткувало власними силами й радянським матеріалом. Лише тепер, після відродження промисловості й після навчання торговельних зносин з-за кордоном ці заводи перебудовуються після найновішої техніки. В Дніпропетровську є величезні залізничні заводи, які краще устатковані, як харківські й які не лише працюють повним ходом, але ще й стало добудовуються та поширюються.

ЖИТТЯ Й УМОВИНИ ПРАЦІ РОБІТНИЦТВА.

Робітництво, що працює чи то в державних фабриках, чи в кооперативах, чи в приватних — є організоване в професійних союзах (трейд-юніон). Заробітна платія його значно крапша, як за старих часів. Для робітництва є спеціальні мешкання поблизу цих фабрик, де вони працюють. Для них є спеціально відведені будинки, багато побудовано нових, багато будується. Є цілі робітничі селища.

Тут повне життя робітництва. Іхні власні кооперативи, ідеальні, клуби, театри, бібліотеки. Тут і привіти для дітей, о-середики охорони здоров'я. В кооперативному помешканні робітничі платять дуже незначну ціну за рент. Ість в кооперативному ресторані також дуже дешево, у двоє або у троє дешевше, чим в місті. Одним словом, коли робітник є членом юнії й кооперативу, то він всюдї дістає все дешевше, чим пересічний мешканець.

При праці робітник дістає спеціальний одаг, медичинський догляд, має раз в році відпочинку з повною платнею на певний протяг часу. Хорих робітників юнія посилає до санаторій. Щоб звільнити робітника від праці, треба доказати йому не лише провини, але що він свідомо шкодить підприємству. Юнія дає за свого члена. Коли-ж провини докажуть, то віддалять не лише з роботи, але й з юнії викнуть. А викнуеному з юнії робітникові дуже тяжко дістати працю.

Вечерами робітництво має нагоду проводити час у своїх клубах, де є драмгуртки, хори, музичні гуртки, даються доклади по ріжних питаннях. Навіть в обід при праці робітництво не витрачує марно години, але збирається в обід в так званий "Кутюк Леніна", який є при кожній фабриці й там слухає звіту, в якому стані є фабрика. Бо фабрикою завідує робітничий комітет, який дає звіт перед всіма робітниками.

ОХОРОНА ДІТЕЙ І МАТЕРИНСТВА.

В Дніпропетровську т. Попович відвідав тютюнову фабрику, в якій працюють майже самі жінки й дівчата. В розмові з робітницями він довідався, що тепер вони працюють коротші години і за кращу платню, ніж було за царату. Але що найважнішим, то це умовини праці, про які вони колись і не снили.

При фабриці є гарний двоповерховий будинок, в якому матері-робітниці лишають своїх дітей. Там діти мають дуже добрий догляд під керівництвом жінок-вчителок і акушерок. Відвідувачів, коли вони хочуть оглянути будинок і дітей, одягають в спеціальні халати, щоб не занесли пороку й мікробів. Діти поділені після віку в кімнатах. Там дітей годують, одягають, купають і вчать, якщо вони починають вже розуміти.

Робітниці, так само як і робітники, мають що року відпустку з платнею. А ті робітниці, що мають стати матірью, мають шість тижнів перед породами відпочинку і шість тижнів після породині з повною платнею.

І так приблизно всюдї. Всюдї одна і та сама система. Де робітництво свідоміше, працює солідарніше, там краще його життя. Радянська влада їде йому на зустріч зі всякою допомогою, але недбалому, лінивому, піякові нічого не зробить. За те-ж пильному, старанному, свідомому добре. Робітництво в Радянському Союзі свідоме, грамотне політично, знає що в світі робиться, слідує за міжнародними подіями, за кожним рухом капіталістів і, коли його буде заатаковано, зуміє постояти за свої здобутки.

Є в містах і селах хуліганство, є злодії, але з ними радянська влада рішуче бореться. Тепер всі сили спрямовані на індустріалізацію країни. Радянська країна, яка має всі природні багатства для того, щоб розвинути до найвишого степеня свою індустрію, щоб бути не лише рільничою, але й промисловою країною й тим зробити себе цілком незалежною від капіталістичних індустріальних країн — працює всіма силами

в тому напрямі. Це дуже помічається на Україні, головню там, де є вугіль, залізна руда та інші сировіці. Всюдї в містах будуються електричні стації величезної сили, а цього року розпочали будувати на Дніпрових порогах найбільшу гідро-електричну стацію в цілій Європі. Коли її збудують, то вона дингне вперед промисловість і сільське господарство України. Ця електростанція матиме величезне значіння для цілого Радянського Союзу.

РОБІТНИКИ Й ІМІГРАЦІЯ.

Одною з найважніших справ, що дотикають тепер робітництво Канади, є імміграція. Через останні кілька місяців що тижня приїздили з Європи тисячі й десятки тисяч робітників з надією знайти кращий кусок хліба в Канаді. Почавши від Вінніпегу, всі більші міста в західній Канаді роїлися від іммігрантів. Багато з них ходять вулицями канадійських міст ще й тепер, не знайшовши куща на свої руки.

Не було-б нічого надзвичайного, як-би ці іммігранти, перед своїм виїздом до Канади, були як слід поінформовані про положення в цій країні і приїхали сюди з власної волі. Було-б також дуже добре, як-би вони, прибувши до Канади, знайшли всі відповідне заняття й заробляли собі на життя без шкоди для тутешніх робітників. Але біда в тому, що справа мається якраз навпаки.

До Канади приїзять іммігранти з Європи, заманені сюди канадійським урядом і корабельними компаніями. Агентів цих компаній розмаляють Канаду перед європейськими робітниками й селянами як справжній рай, обіцяють їм від 5 до 7 доларів денної плати, вільні землі і т. п. Під впливом такої злочинної агітації, прибитий нуждою європейський робітник і селянин з останнього стгається і виїздить до Канади. Прибувши сюди, він застає зовсім що іншого. Він бачить, що Канада не є країною милою і молоко текучою, як йому представляли компанійні агенти. Він бачить, що тут не мають роботи навіть всі ті, що вже по кількадцять років живуть у цій країні або й тут родилися.

Одначе це зовсім не турбує канадійських капіталістів, які спроваджують іммігрантів, ані федеральний ліберальний уряд, який є на послугах цих капіталістів. Капіталісти умисно спроваджують іммігрантів з Європи, щоб заробити на їх перевезі і мати дешеву робочу силу. Прибувши іммігрант несе те, що канадійський робітник. Він буде роботи за цюнебудь, навіть за 15 центів на годину, радий, що зможе відробити за шифкарту. І результатом цього маємо те, що іммігрант обнижує заробітну платню канадійського робітника, а навіть відбирає йому роботу. Це є на руку канадійським капіталістам і з тою метою вони спроваджують так багато іммігрантів.

Як-ж становить Комуністичної Партії до імміграції в перших провінціях виборів в Манітобі? Перше всього мусимо виразити, що ми є проти всякого обмежування переїзду робітників з одної країни до другої, а тим самим і проти обмежування імміграції до Канади. Але рівночасно ми є проти злочинної пропаганди, яку ведуть агенти корабельних і залізничних компаній в Європі, обіцяючи іммігрантам золоті грошки на вербі, та стигають їх масово до Канади на основі тої-ж фалшивої пропаганди.

Далі, Комуністична Партія домагається в цих виборах, щоб доміняльний і провінціо-нальний уряди перевели закон, що всі робітники, замешкалі тут давніше чи іммігранти, повинні діставати платню не меншу від той суми, яку призначає федеральний департамент праці за необхідну для найкращих потреб життя. Переступлення цього закона має підлягати карі.

Компартія домагається, щоб доміняльний уряд, компанія і товариства, що спроваджують іммігрантів, звернули гроші за подорож і дали безплатний переїзд до родинного краю всім тим робітникам іммігрантам, що не можуть знайти обіцяного заняття й бажано повернути до дому.

Як-що ви, робітники й робітниці Вінніпегу, годяться з становищем Комуністичної Партії до імміграції, віддайте в день 28. червня свій голос на кандидата Комуністичної Партії тов. Якова Пенера.

РІК ПІЛСУДЧИНИ.

Харківський "Комуніст" в передовій статті підводить підсумки річної діяльності Пилсудського. Між иншим він пише:

Польщу перетворено в мілітарну державу. Політичний устрій у Польщі — фашистська диктатура. У Польщі цілковитого удержалення набрали методи поліційної розправи з робітниками й селянами. Розмови про "моральне удорознення" киують. Диктатор про них не згадує. Під диктатурою зловживання, хабарництва, безгосподарність розквітає буйним квітом, як за часів псевдо-демократичної влади Войцеховського.

Може ці свої "завойовання" Пилсудський компенсував значини досягненнями на міжнародній арені? Так ні-ж! Кинувши Польщу в орбіту англійського імперіялізму, маршалом самим відмовився від підтримки Французької. Перебування під французьким впливом давало щось реального Польщі (гроші, зброю, військовий інструментарій), англійська-ж підтримка цілком нереальна, отже

Польщі доводиться впрохувати в Америцанців позичку на тяжких умовах.

Англійський вплив штовхне кінцею-кінцем Польщу на шлях безоглядної воєнної авантюри. Договора з СРСР не складає, та й переговори про него ще не починалися, всуперек ласкавим запевненням Патека й Залеського. "Газета Варшавська Поранна" характеризує керівників польської дипломатії, як людей, що "за найважливіше завдання польської держави вважають похід на Схід, визволення ріжних націй, щоб ними перегордитися від Росії". Ми знаємо, про яке "визволення" і яких націй мріють польські політики.

Отже — нечуване криваве задущення робітничого й селянського руху, пригнічення національних меншостей, фактична ліквідація парламентської системи, ліквідація народнього господарства, відродження мрій про похід на Україну, плюс якраз авантюрний напрям всієї закордонної політики... Такі наслідки одностороннього панування Пилсудчини.

ОГЛЯД МІЖНАРОДНИХ ПОДІЙ.

Закриття женецької конференції.

Женецька економічна конференція закрилася, не давши, як і слід було чекати, ніяких реальних наслідків. Ніяких справжніх заходів, коли не до ліквідації, то хоч-би до полегшення світової економічної кризи, конференція не накреслила. Це й не могло бути инакше, бо конференція перш за все поставила собі за завдання зняти з обміркування всі дійсно гострі питання, а тим то запобігти всяким радикальним постановам.

Але протє робота радянської делегації не минула безслідно. Конференція була змушена включити в свою загальну резолюцію визнання можливости мирного співіснування всіх країн, незалежно від їх економічних систем. Ця резолюція, що висловлює принципіальне визнання можливости мирного співробітництва між капіталістичним господарством буржуазних держав та соціалістичним господарством СРСР, є радянською безперечною перемогою над упередженнями, досить поширеними перед конференцією в низці капіталістичних країн.

Особливо важливий той факт, що за цю резолюцію висловилися делегати Злучених Держав і її голосування забезпечило її ухвалення, не зважаючи на всякі можливі заходи англійської делегації, що намагалася створити на конференції блок проти СРСР. Цей факт набуває особливої ваги через те, що підчас голосування розрив англо-радянськх відносин був уже напіввіршений і американська делегация безперечно була свідомою, що, голосуючи за означену резолюцію, вона тим самим чинить велим важливий політичний акт. Злучені Держави явно силкуються скористатися з безумної політики англійських сепараторів, щоб розширити свої торговельні відносини з СРСР.

"Соціалісти" англійські та німецькі.

В ці напружені дні, коли англійська консервативна партія виступила проти СРСР, завдаючи удар справи всього світового пролетаріату, ватажки Англійської Партії Праці та німецької соціал-демократії змагалися демонструвати своє угодство з буржуазією. Поведінка Партії Праці підчас обміркування в палаті громад постанови уряду про розрив із СРСР була насправді жалюгідна. Промови її ватажків відзначалися такою "мікро-ваністю", що доходять до болягузтва. Промовці Партії Праці

найбільше боялися, щоб їх не запідозрили в солідарності із радянським урядом. Ні в одній промові, за винятком заяв представника лівого крила Мекстона, не було принципіальної постанови питання, ні одна промова не вияснила виступу англійського уряду, його таємних зв'язків із нафтовиками, з російською білогвардійщиною, його прагнення організувати в світовім маштабі боротьбу проти справи всього робітництва в цілому.

З'їзд німецьких соціал-демократичних партій пішов ще далі. З'їзд загалом замовчав величезну подію, що сколихнула суспільну думку всього світу. Коли не згадати солоденької резолюції, запропонованої Крістіаном перед закриттям з'їзду, на з'їзді не було сказано ні одного слова про розрив англо-радянських відносин та про створення англійським консервативним урядом погрозу нової велитеської сутички. З'їзд зосередив всю свою увагу на виробі ліній внутрішньої політики, що одночасно була-б скерована на боротьбу з комуністами та на угоду з буржуазією. Німецька соціал-демократія котиться в угодницьке багно, протягаючи жебрацьку руку за владою, за участю в коаліційнім уряді, що від нього її нещодавно вельми неувчливо відштовхнули.

Варшавські вибори.

Вибори до варшавського міського самоврядування стали вельми важливою політичною подією, бо вони довели величезний зріст незадоволення політикою уряду і рівнобіжно з цим величезний зріст впливу польської комуністичної партії. Не зважаючи на те, що уряд скасував список комуністичної партії, не зважаючи на те, що партія не мала ніякої змоги протиставити агітації ППС та буржуазних партій будь-які методи одвертої виборчої боротьби, за "скасований" список компартії було подано мало не 70,000 голосів; мало не шеста частина всіх виборців, що брали участь у виборах, голосували за цей список.

Урядова преса після голосування виявила всі ознаки розгублености. Перед урядом повстало питання, що було-б, коли-б компартія мала змогу розгорнути агітацію і коли-б її список не було скасовано. І за таких неможливих умов число голосів, поданих за комуністичний список, перевищує більш як у півтора рази число голосів, зібраних списком пілсудчиків і майже рівне числу голосів, зібраних ППС.

Л. Величко.

КИЇВ БУДУЄТЬСЯ.

Відбудовуються в Києві такі будинки, що вже кілька років мугали всім очі своїм зруйнованим виглядом. У центрі міста почали відбудовувати величезний будинок колишньої Ольгінської гімназії, що його після відбудування передадуть Всеукраїнській Академії Наук. Майже цілком відбудовано великий 5-ти поверховий будинок на бульварі Т. Шевченка, почато роботу по відбудуванню другого величезного зруйнованого будинку по вул. Воронського. В йому міститимуться київські господарські організації. Ці великі будинки зруйнували білогвардійці підчас громадянської війни. Закінчують величезний будинок бібліотеки Інституту Народньої Освіти, що його почали будувати в 1912 році. Відбудовується великий будинок колишньої 4-ої гімназії, спаленої Полкаками. Перелічуємо лише більш будинки, але крім них відбудовується та капітально ремонтується багато інших, менших.

Особливо багато таких будинків відновлюють у Липках. Раніше це був аристократичний район Києва, де мешкали поміщики та власники цукроварень. Район було зруйновано підчас громадянської війни. Тепер робітничі житлобудівельні кооперативи відбудовують тут біля 80 будинків.

Провадиться теж і нове будівництво. Будуються нові будинки для сільсько-господарської академії та торговельно-промислового технікуму. Київський Комгосп розробив план, так званих блочних будинків. За цією системою можна прибудувати один будинок до другого без будь якої шкоди для них. По робітничих околицях Києва передбачається поставити цілі квартали таких будинків. Цього року Комгосп почав будувати два таких будинки на 4 поверхи кожний. Коштуватимуть вони 260,000 карбованців. Що до промислового будівництва, то вже фактично закінчено величезні будинки нової парової електростанції. Почали будувати нову кіно-фабрику та нове приміщення для заводу "Фізико-хемік".

Всього на будівельні роботи в цім році мають витратити біля 15 мільонів карбованців — вдвоє більше ніж торік.

Позатим в Київі будеється велике приміщення на декілька корпусів для сільсько-господарської академії.

Відновляйте передплату на "Укр. Роб. Вісти"!

Флоридя — благословенна квітуча країна на полудне Злучених Держав. В тій Флориді є місто Міямі, де є над морем прекрасні віли багатів, в яких вони вилекаються та витанцюють в літі, в осени, в зимі і в весні.

В тому місті, чоловік, Луїс Кауфман, продавав свій склеп, а продаючи такий напис на нем у написав:

"Selling out. Going Back North Where Men are Men and Rents are Reasonable".

Написав і за це на 10 днів до Іванової хати попав... За "зневваження чести" паразитів.

Аптон Сінклер, письменник американський книжку написав і... "Нафтою" її назвав. Влада американська - бостонська заборонила продаж цієї книжки, бо нашла у ній вислови "неприличні".

Заборонила, але Сінклера не переконала. Він приїхав до Бостону, взяв біблію й почав публічно в парку вичитувати з неї такі місця, які є більш неприличні, ніж в Сінклеровій "Нафті".

Сінклер читав біблію, а поліція розганяла слухачів... Бо ніх не могла второпати, що читає Сінклер: біблію чи "Нафту". Так поліція запуталася в "неприличностях".

Канадійський "незаможник". Є ним Едвард Вентворт Біті, голова й президент Кенедійн Песифик Рейлвей, голова Кенедійн Песифик Стімішп Лімітед і голова ріжних інших підприємств згаданого компанії.

Майно, якого він є головою, начислює: 20,000 миль залізниці. 25 мільонів доларів вартости готелів, 16 з них в найбільших осередках. Крім готелів — багато бангалів, кемпів для туристів і спортивних осередків. 425,000 тонажу кораблів; 60 кораблів на Атлантичному і Тихому океанах, а 23 на озерах і ріках. 115,000 миль телеграфічних дротів.

100,000 робітників, роскине-них по цілому світі, що на ту компанію працюють. 20 мільонів доларів вартости орошення земель. Мільони акрів фермерської землі.

Експресова компанія, що обслуговує всю свою залізничну систему та цілий світ.

Цей "незаможник" є не тільки президентом цілого вищезгаданого майна та головою його ріжних секторів, але він є власителем більшости цього майна. Він має найбільше шеврів, тому то він є його президентом.

Він є сильніший за уряди — він є пан країни.

"Канадійський Українець", повідомляючи про самовбивство Володимира Бачинського, дає таке пояснення: "Се той самий Бачинський, котрий в минулім році приїздив до Канади, а по повероті в Галичину став політичним агентом Польщі".

Не ви, панове, казали-б, а не ви слухали-б. Це той самісенький Бачинський. І він не тільки "по повероті в Галичину став політичним агентом Польщі", але він до Канади приїздив, як агент польської шляхти і ви про це знали й за це його вихваляли. Тож братуйте тепер самі собі на бороду.

Галицька патріотична преса за життя Володимира Бачинського — вирікалася його, називала зрадником, ренегатом, піжком, божовільником, а як умер, справила йому урочистий похорон і величає "великим народнім діячем".

І розберися тут, де починається патріотизм, а де кінчається хрупіство та ренегатство?

Куржукенко.

ЯК МИ ДОЇХАЛИ ДО ПІВНІЧНОГО БІГУНА.

Стаття Рольда Амундсена і Лінколна Елсворта.

12 травня минула річниця відкриття північного бігуна експедицією Амундсена. Величезний дирижабль "Horge" ("Норге"), налітварного типу, на 18 тисяч метрів газобуму і з трима моторами в 250 кілограмів сил, на якому було 15 осіб персоналу, долетів до північного бігуна. Учасники експедиції зняли першу у світі фотографію з відкритого північного бігуна. В річницю цієї величезної події Рольда Амундсен написав статтю, в якій описує подорож цієї історичної експедиції. Амундсен і Елсворт з Кінгсбею, на острові Шпіцберген, і перелетіли через північний бігун — долетів до Аляски.

Вечером, 10. травня 1926 р., всі приготування до лету були закінчені. Я чекав лише метеорологічних вказівок, що сприяли б нам. Успіх нашої подорожі цілком залежав від атмосфери. А найважливішим було — щоб нас не захопила в дорозі снігова буря. Метеорологічний інститут в Осло повідомляв нас кожного дня про стан атмосфери і три рази на день найбільші радіостанції Європи й Америки передавали нам ці бюлетені. Таким способом ми, в межах можливого, діставали пересторогу перед всякими випадками.

Ми думаємо вилетіти рано. Але під ніч починав дуть сильний вітер. В таких умовах вилетіти дирижабля з анкерами зв'язаний з великим ризиком.

Однак я наказую вилетіти "Норге" з ангари. Як на збитки, вітер знову починає дуть.

11. травня, в 8 годині 55 хвилин, "Норге" піднісся в рідкому повітрі сонячного ранку. Не зимо, всего лише 4 градуси нижче зера. Кінгсбей залитий снігом; вся картина — біла, білі безкраї криги і снігові горби. Внизу рухаються маленькі чорні крапки; це наші приятелі засматують нам останнє привітання.

Ми виходимо з фіорду і прямуємо до північно-західного берега Шпіцбергена. Коло 11 години ми пролітаємо над північною частиною острова Амстердама, останнім клаптиком суші північно-західного кінця Шпіцбергену. Тепер аж до нашого прибуття в Америку, по другий бік бігуна, ми будемо бачити одну й ту саму картину: від небосхилу до небосхилу безформенну й безконечну рівнину.

Яркі промінні сонця освітлюють околиці і величезна тьма нашого дирижабля летить над срібною скатерткою, як привид із світу легенд.

І, дійсно, ми переживаємо легенду, подорож в дусі Жюль Верна. Без зусиль і втом ми влітаємо в одну з найбільших ворожих людству пустель; без труднощів ми перемагаємо перешкоди, які так багато літ сплячили найважливіших дослідників. Коли-б вікну нашої каюті було ширше, можна було б подумати, що ми в купі європейського експресу, який пересікає снігові поля. Але ми тут не цілком самітні: звідкучає радіо ми затримуємо зв'язок із зовнішнім світом.

Через кілька годин після нашого від'їзду ми дістаємо вістку з Мельбурну (Австралія). Ні віддалі, ні пустеля місцевості не переривають наших знань із світом. Дійсно, ми живемо в епоху чудес! Наші каюті далекі від вигідності, закидані вимірними апаратами, завішані мапами. Я перебуваю цілий час в задній частині каюті пілота, опираючись на алюмінієвий бальсон і слідує з вікна за плівчучими кригами. Недалеко — радіостанція, де працює два радіографісти.

Пливучі криги виглядають так само, як і минулого року. Але це, розуміється, лише зовнішні враження: величезні маси криги, під впливом вітрів і морських течій, безперестанно пересовуються з місця на місце. Всюди вузькі й покручені шхлини — там, де морська вода виглядає з темного провалля між мозаїкою криги.

На величезних просторах поверх 3,300 кілометрів, що відділяють Шпіцберген від Аляски, ми не замітили ані одного клаптика суші, де міг-би спуститися дирижабль, ні одного достаточного широкого водного простору, щоб міг спуститися гідроплан.

Підчас нашої подорожі декілька моїх співмандрівників висловили думку, що під нами трапляються цільні кригові поля, на які можна спуститися. Це лише смішно мене і інших ветеранів польних околиць, які в 1925 р. 24 дні кружили на аеропланах над цими місцями, що тільки зверху здаються одною суцільною кригою, а в дійсності є численними частинами криг, між якими є глибокі шхлини.

(Кінець буде.)

ЗАКОРДОННІ ЕКСПЕРТИ НА БУДІВНИЦТВО ДНІПРЕЛЬСТАНУ.

Представники німецької експертизи та американської на чолі з інженером Купером, прибувши на Дніпрельстан, знайомилися з процесом роботи на будівництві. Чужоземних експертів вразило прискорення темпів, яким провадяться підготовчі роботи. Відзначаючи це, інженер Купер сказав, що коли й надалі роботи йтуть таким темпом, то Дніпрельстан безперечно буде закінчено в признаний речинець.

ОКРУЖНІ З'їзди Т-ВА УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКИЙ ДІМ.

ОКРУЖНИЙ З'їзд ТУРФДІМ В ТІММІНС, ОНТ.

В місяці липні відбудуться два окружні з'їзди Товариства Український Робітничо-Фармерський Дім. Один відбудеться 1. липня в Тіммінс, до якого зберуться представники відділів ТУРФДІМ і братніх організацій північного Онтаріо.

Цей з'їзд скликає комітет, вибраний відділом ТУРФДІМ в Тіммінс на припорушення Ц.В.К. Причини скликання така: північне Онтаріо є полого далеко від тих місцевостей, де є більше відділів ТУРФДІМ. Довший час лише в Тіммінс був робітничий організація, а в інших місцевостях північного Онтаріо організацій не було. Пізніше заснувався відділ в Савт Поркюпайн, а відтак в Ансонвил та відділ Р.З.Т. в Кіркланд Лейк.

Є тут же інші місцевості, в яких працюють українські робітники, але організацій там нема. Нема кому цих місцевостей доглядати. Організація місцевості жили довгий час кожна сама по собі, тільки в останньому році почали дещо одні другим допомагати морально. Але ця робота не велася планоно, бо не було такого центрального комітету в цій місцевості, який про це дбав-би. Тільки на Восьмому З'їзді ТУРФДІМ цю справу було порушено й вирішено сформувати в північному Онтаріо організаційно-освітній округ ТУРФДІМ, який дбав-би про цю околицю, допомагав-би краще розвиватися існуючим відділам та постарався створити організаційні гуртки в цих місцевостях, в яких нема ще ні відділів ТУРФДІМ і ніяких організацій.

Отож з тою метою скликається з'їзд, ці наради українських організацій робітничих північного Онтаріо, на які запрошуються також представників тих місцевостей, в яких нема ще українських робітничих організацій.

Тож ми, ніще підписані члени тимчасового комітету, на цему місці проголошуємо:

Окружний з'їзд Товариства Український Робітничо-Фармерський Дім північного Онтаріо відбудеться в дніх 1., 2. і 3. липня, 1927 року в салі Українського Робітничого Дому в Тіммінс, Онт., під числом 32 Mount Joe St.

ПРОГРАМА.

1. Відкриття з'їзду.
2. Вибір верифікаційної комісії і перевірення уповноважень делегатів.
3. Вибір президії.
4. Промова представника Ц.В.К. або Провому ТУРФДІМ.
5. Справознавча делегати.
6. Вибір комісії: організаційно-освітньої, пресової, резолюційної і скарг та замальєв.

ОКРУЖНИЙ З'їзд ТУРФДІМ В КЕМСЕК, САСК.

7. Засідання комітетів та їхні звіти.
8. Організаційно-освітня праця серед робітництва північного Онтаріо.
9. Українські Робітничі Дітві Школи.
10. Відділи Секції Молоді.
11. Відділи Жіночої Секції.
12. Річні інші справи.
13. Вибір окружного комітету.
14. Закриття з'їзду.

Право представництва таке: кожний відділ ТУРФДІМ має право вислати по одному делегатові чи делегатів на кожних десять своїх членів, а коли відділ числить менше, як десять членів, то все одно він має право на одного делегата.

Ми звиваємо відділ Р.З.Т. в Кіркланд Лейк прислати своїх делегатів, як також кличемо українських робітників, що мешкають і працюють в Норт Бей, Кобалт, Руан, Капуксей-сінг, Кокрон, де нема ще українських робітничих організацій, прислати на нашу нараду своїх представників, а ми тут спільно порадимось, як зорганізувати їхні місцевості.

Кличемо все свідоме передове українське робітництво взяти численну участь в першому з'їзді українського робітництва північного Онтаріо.

З'їзд почнеться 1. липня в 1-й годині по полудні. Комітет скликання з'їзду: Р. Рубанець, Д. Гуменюк, М. Гнатюк.

ОКРУЖНІ НАРАДИ ТУРФДІМ В КЕМСЕК, САСК.

Цим подаємо до відома всім відділам ТУРФДІМ кемського округу і українським фермерам цієї околиці взагалі, що в неділю 12. червня відбудуться спільні наради відділів ТУРФДІМ в Кемсек і Стони Крик, на яких рішено, щоб ширше окружні наради цілого кемського округу відбулися 20. липня в приміщенні відділу ТУРФДІМ в Кемсек.

Скликаємо ми ці наради згідно з рішенням провінційного нараду в Саскатуїні, що відбулися в місяці квітні і за повнозвешенням Ц.В.К. ТУРФДІМ. Ми кличемо всі відділи ТУРФДІМ кемського округу прислати на ці наради своїх делегатів, як також звиваємо дооклицьких фермерів, щоб взяли у них участь та своїми добрими порадами допомогли поширити нашу освітню організацію серед фермерів.

Товариші фермери! Тільки через освіту лежить шлях до кращого майбутнього. Тільки освічена людина знає, що робити і з ким лучитися, що-б поліпшити свою долю. Ніхто фермерам, ні міським робітникам не допоможе, як вони самі собі не поможуть. Не чекаймо ні на кого, тільки берімся самі до праці над собою і над

своєю молоддю! Прибувайте на нашу нараду до Кемсека на 20. липня, а ми порадимось спільно, що маємо робити, щоб-освідомитися і зорганізуватися.

Програма Окружних Нарад ТУРФДІМ, які відбудуться 20. липня, 1927 р., в льокалі відділу ТУРФДІМ в Кемсек, Саск. така:

1. Відкриття наради.
2. Вибір верифікаційної комісії.
3. Вибір президії наради.
4. Звіт окружного секретаря.
5. Звіт делегатів.
6. Будова У.Р.-Ф. Дому в Кемсек.
7. Відділи Жіночої Секції ТУРФДІМ.
8. Організація відділів Секції Молоді.
9. Робітничо-фермерські школи.
10. Організаційно-освітня праця серед робітників і фермерів.
11. Українська Робітничо-фермерська преса.
12. Вищий Освітній Курс.
13. Внеси на добро організації.
14. Вибір Окружного Комітету.
15. Закриття наради.

Д. Корман, Секретар Окружного ТУРФДІМ в Кемсек, Саск.

НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

ПЕРЕД КІВМОМ — ВЕЛИКЕ МАЙБУТНЄ.

Нарком військових справ С.Р.С.Р. К. Ворошилов під час свого перебування в Київі виступив з доповіддю на пленумі Київської міської ради, в якій між иншим сказав: "Я вважаю, що Київ не може бути в тім становищі, в якій він тепер перебуває. Перед Київом безперечно велике майбутнє. Не виключена можливість — прийняти, мені об'єктивно, так видається, — що Київ стане політичним осередком".

ЗНАЙДЕНО НЕВІДОМУ ТВОРИ Т. ШЕВЧЕНКА.

У Київі Академик Єфремов випадково знайшов новий рукопис поезій Шевченка 1844 року з ілюстраціями художника Шавилова і Детабеля. Цей рукопис забрали поліція підчас турсу в Костомарова в 1847 році.

НА ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТИ Т. ШЕВЧЕНКА.

Комісія для вшанування пам'яті Шевченка в Київі намітила такі форми вшанування поета: 1. монумент, 2. будинок присвячений Шевченкові — для іституту, музею, архіву, лекційної салі то-що; 3. реставрація будинку, де жив Т. Гр. Шевченко 1846 р., 4. видача премій за кращі монографії про життя і творчість Шевченка, 5. видання музичних та образково-творчих творів на Шевченківські сюжети, 6. популярні видання Кобзаря та окремих творів для широких мас, 7. догляд за могилою Шевченка.

МОВА НАВЧАННЯ У КИЇВІ.

У Київі з 105 шкіл провадиться навчання українською мовою по 55 школах, російською в 32, жидівською в 13, та иншими мовами 5 шкіл. По національності діти по київських школах поділяються так: Українців 13,305, Російців 8,174, Жидів 11,534, Поляків та инших національностей 1,200, — з 2,361 груп по районах є 2,259 українських, 11 російських, 53 жидівських, 30 польських, 4 німецьких та 4 чеських.

РЕСТАВРАЦІЯ СОФІЙСЬКОГО СОБОРУ.

Передбачається почати велику реставрацію надзвичайно цінного пам'ятника мистецтва великокнязівської доби — Софійського собору в Київі.

Буде реставровано 190 квадратних сажнів фресок і мозаїк. У цій справі до всеукраїнського археологічного комітету при У.А.Н. прибув з Ленінграду художник-реставратор Кілик.

ВІВЧАТИ ФЛОРУ В РАЙОНІ ДНІПРЕЛЬСТАНУ.

З Київа виїхали в наукове відрядження на південь України та в район Дніпрельстану київські ботаники Ю. Д. Клепов та А. С. Лазаренко.

Вони мають на меті дослідити квіткову та спорову флору скелястих відслонень півдня України. Особливе значіння це дослідження має в районі Дніпрельстану, бо флору цього району скоро затопить вода.

ПІД ПОЛЬЩЕЮ.

ПЕРЕД ВЕЛИКИМ ПРОЦЕСОМ.

Як відомо, в краківській в'язниці перебуває 40 українських в'язнів, переважно студентів, яким закидають шпійнажу. Сидять вони вже більше року й досі ще не готовий акт обвинувачення. Слідство посувається вперед черепашим кроком, акти переходять з рук суду до рук військової дефензиві й мимо численних спротивів арештувальних слідчих кроків ще не покінчено. Так само речиньє розправи досі не предбачений. По всій правдоподібності відбудеться вона швидко в осені і потреває два місяці.

НОВА УКРАЇНСЬКА ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ.

Дня 15. травня ц. р. відбувся у Львові з'їзд представників національної політичної групи "Ради", в якому взяло участь понад 40 осіб. З'їзд рішив заснувати українську національну партію, що буде називатися "Українська Партія

"Ради". Головою партії вибрано бушого посла до австрійського парламенту й письменника В. Будзиновського. Крім цього рішено часопис "Рада" переіменити на "Дзвінок", а також приступити до видавання популярного тижневика для селян. В найближчому часі відбудеться з'їзд нової партії, на якому буде взята під ухвалення програма, ухвалена організаційним комітетом. Нова партія видватиме принцип Радянської України і здуку з нею всіх українських земель.

НОВИЙ ПРЕСОВИЙ ДЕКРЕТ В ПОЛЬЩІ.

Дня 8. червня ц. р. входить в життя новий пресовий закон, постановою якого наробили були багато шуму й викликали бурю протестів. Цей новий закон не багато ріжнить від закону з 4. листопада 1926 року, відкинутого цілком польським соймом і цілою прилюдною опінією.

ЗА "НЕБЛАГОДІЙНІСТЬ" ПОЛІТИЧНУ.

"Русская Земля" від 19. ц. м. повідомляє, що в селі Горюді чеська влада розвезала місцеве врядування. Всі в один голос твердять, що до цього спійнувало Чехів підписання цим селом протокола протесту проти адміністративної реформи на Закарпатській Україні.

ЗАБЕЗПЕЧИТЬ СЕБЕ В Р.З.Т.

Чи ви є вже членом Робітничого Запомогового Товариства? Чи поділи ви про те, щоб забезпечити собі і своїй родині допомогу на випадок слабости, каліцтва або смерті? Якщо ні, то зробіть це зараз.

За одного долара місячної вкладки одержує член Р.З.Т. по \$10.50 тижнево в час слабости або каліцтва. За 4 роки свого існування Р.З.Т. виплатило понад 30 тисяч запомог своїм членам і померлим для родини 25 тисяч для запомог членам Р.З.Т. Робітники й робітниці! Нині ви здорівні з своєю родиною, але нікто не може сказати, що з вами може бути завтра.

Тому приходіть всі громадою на віча, які відбуватимуться в ніще поданих місцевостях і на яких буде говорити т. І. Кабановський про розвиток і значіння Р.З.Т. Загальні мітинги відбуватимуться в такому порядку:

- Норт Бей, Б. К., неділя, 26. червня ввечерю.
- Кемпелс, Б. К., вівторок, 28. червня ввечерю.
- Ревалстон, Б. К., субота, 2. липня ввечерю.
- Ревалстон, Б. К., неділя, 3. липня пополуночі і ввечерю.
- Доналд, Б. К., вівторок, 5. липня ввечерю.
- Голден, Б. К., четвер, 7. липня ввечерю.
- Філд, Б. К., неділя, 10. липня пополуночі.
- Бенф. Алта., вівторок, 12. липня ввечерю.
- Кенмор, Алта., неділя, 17. липня ввечерю.
- Келгарі, Алта., субота, 23. липня ввечерю.
- Келгарі, Алта., неділя, 24. липня ввечерю.

ЛІТОН СІНКЛЕР. МЕНЕ ЗОВУТЬ ТЕСЛЕЮ.

Повість про друге пришествя.

(Переклав з англійського Еґен Касневко.)

(Продовження.)

— Спочатку я поясно вам усе, — сказала мадам. — Щоб зробити досконалі кучері, ми туго навіваємо волосся на безліч дротинчок. Це дуже делікатна операція, — кожен волос повинен лежати поруч другого, не перевершуючись і не вистромлюючись. На це потрібно чимало часу, — дві години на довге волосся. Та й боляче, бо навіваємо дуже туго. Далі кожен кучер закручує волос в мюкру бинду, встромляємо штепсель у контакт і пускаємо електрику на певний час, — аж поки волосся висихає і вже само звивається в кучері. Ну, так тепер дуже тихо, будь ласка.

І вона тихо причинила двері.

X.

Тум ми побачили шось безформне, — я міг би назвати його хіба горою червоного жіночого мяса. Цю мясу гору злегка прикривала гаптована шовкова сорочка, але вона проінялася потам і нагадувала тепер прозорий папір. Вершок цієї гори закінчувався цівками видовиськом. Здавалося, що на голові нема ані однінького волоска. Натомісь з голого черепа йшла безліч тоненьких дротинчок, довжиною на шість дюймів, чи шось біля того. Ці дротинки стирчали в усі боки; бувши з блискучого металю, вони надавали голові вигляду чи, то промі-

нистого Феба-Аполлона, чи лютої Менади з електричними гадоками в нїкельованій шкурі, чи, нарешті, страховинного бога сучасної війни, що випускає отрутні гази з цілого гаю хемічних дудочок. Над горою мяса мистілася велика металічна баня, а з нею сполучалися всі дротинки. Людина, що не знала-б усієї процедури задалегідь, не могла-б сказати шилоком певно, чи то гора підтримує баню, чи, навпаки, сама висіє на ній. Це було ніби символічний згорнок божевільного артиста; нікто не міг би зобразити його значіння.

Спід бані пекло, а з усіх пор мясної гори точився піт. Я не можу сказати, що я справді бачив течійки з кожної окремої пори, я розумію, що пори дуже малесенькі і не можуть прискати потом так, щоб це було видно. Я можу сказати тільки, що я бачив маселесенькі краплиночки; вони спливалися в струмочки, струмочки-ж — у річки, що стікали з поверхні гори в океан на підлозі. Так само я зауважив, що піддана під вплив жару гора мяса не могла триматися власним своїм складом, а намірялася столітись й розпливатися; шоб того не трапилося, то три помічниці підтримували фору: дві під пахами, а третя немилосердно стиснувши, за підборіддя. Через кожних пів хвилини, чи що, цю слизька маса, тяжко зітхаючи, випускала той страшний стогін: "О-о-о-о-о-о-о-о!" Потім вона знепритомнювалася, намагалася полпости, і живі кар'ятиди мусіли напружуватись у боротьбі з нею.

— Ось вона, жертва молодому богові краси, — театрально прошепотіла мадам Плянше. І це збудило мою фантазію. І очима побачив я гордых вестальок на варті священного огню в храмах на грецьких островах серед блакитного

моря, храмових слуг із каділами, поважних бородатих жерців у процесії, з міртвовими вінками на головах. І я питав себе: та неже-ж хоч раз від початку світу молодий бог краси дивлячись зі свого кришталевого трону на землю, хоч раз міг бачити чудний ритуал свого вшанування?

Мовчки відвернувшись ми від дверей, і мадам Плянше зачинала їх, приглушивши прометеївське стогнання і мічне амоніальне пахно. Я не міг бачити виразу обличчя Теслі, бо він відвернувся від нас. Розіт доброзичливо посміхнувся до мене і прошепотів:

— Ваш друг, здається, не надає значіння краси. — І потім додав: — Як ви думаєте, — що, власне, хотів він сказати тим своїм "ціна життя" та "божа воля"?

— Та хіба-ж таки ви не здогадуєтесь? — спитав я.

— Будь я проклятий, коли хоч шось розумію! — Дорогий мій, — сказав я. — Ви-ж не казали нам, куди ви нас ведеце, ну а Тесля думав, що це притулок для породіль.

Кінокритик вестерністського "Таймсу" дико виривався на мене. Потім з його горла видохнувся згук, подібний до мекеккання битой овечки. Тесля і мадам Плянше здригнулися; відколи ми зайшли в салю, то вперше виявили ознаки життя, більше ніж у м'язох оцей, також і райські птахи. Віця замекла в-друге і в-третє, і Розіт, червоний і наочно до глибини душі засоромлений, раптом повернувся й притримав зник у коридорі.

Мадам Плянше заведа мене в куток і сказала:

— М-р Біллі, скажіть мені, чи це правда, що цей джент'мен — цілитель? що він може від-

водити біль?

— Мені він зробив це, — відповів я.

— Він дуже вродливий. Правда, м-р Біллі?

— Правда, правда.

— У мене ідея, чудова ідея, — сказала вона і звернулася до мого друга. — М-р Тесля! Кажуть, що ви можете цілти болі. Я думаю, було-б дуже гарно, коли-б ви приходили до мого салюну та допомагали-б лейді, коли я роблю їм вічні кучері, нову шкіру, ямки і любі посмішки. Ім так боляче, бідним створіннячкам! А коли-б ви приходили сюди, сідали-б коло їх, брали-б їх за руки, — це-б їм дуже подобалося, вони приходили-б сюди що дня, в уславинься б і став би з вас великий багатий. Ви зустрічите тут? — ах — таких гарних лейді! До мого кабінету ходять найкращі люди міста, — вони обожнюватимуть вас, м-р Тесля! Що ви скажете на все це?

Пропозиція ця зацікавила мене, хоч мені й гидко було її слухати. Мадам Плянше досі ще не чула голосу Теслі і тепер змушувала його говорити, але не могла прислуватися навіть гянувати на себе. Його погляд проплив понад її головою, немов би стежив за привідами. І він почав напів шепотом:

— Через те, що дочка Сіона лихати і ходять витягати шиню та позираючи розпусними очима, вихилившись і дзеленькаючи дзвіночками на ногах, то пан-бог наше ім коросту на голову і оголїть їм їхні таємні члени...

— Oh, mon Dieu! — скрикнула мадам Плянше. (Далі буде.)

Не забувайте про пресовий фонд одніної української робітничої газети в Канаді — "Українських Робітничих Вістей"!

В МОЛОДІ НАШЕ МАЙБУТНЄ!

Не забудьте передплатити для своїх дітей місячний журнал

"СВІТ МОЛОДІ"

що виходить у Вінніперу і друкує приступні для молоді статті, вірші, оповідання, забави, загадки, а особливо звертає увагу на належне виховання робітничо-фермерської молоді.

Журнал цікавий і корисний так для дітей як і для старшої молоді. В кожному числі 3-го Ляустрації.

Поширюйте вістку про цей журнал! Збирайте нові передплати!

На цілий рік передплата вносить тільки 50 центів. Поодинокое число 5 ц.

Замовлення з грішми посилайте на таку адресу:

THE YOUTH'S WORLD Pritchard & McGregor Sta., Winnipeg, Man.

